

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται :
Διεύθυνσιν Φωνῆς τῆς Ἡπείρου
Ἀ θ ῆ ν α ς

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ μέχρι προσεχούσας Σηβρίου 1897· καὶ
ὑποφύονται οἱ αἰτοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ
ἀποστέλλωσι συνδρομὴν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διά-
στημα μόνον.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶναι τὸ μόνον Ἡπειρω-
τικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ πενταετίας συνηγορεῖ
ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀ-
πανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

ΕΚ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

17 Μαρτίου

Τί ὑποφέρει ὁ Χριστιανικὸς λαός.—Οἱ Διάπιδες ἀρ-
πάζουν.—Βεβήλωσις τοῦ.—Οἱ Σουκρῆ παύσας
καὶ τὰ πολεμοφόδια.—Ἀφίξις νέων στρατιωτῶν.
—Ἡ νόσος θεορῶν.—Ἐἰς Ἑβραῖος Ἀρτινὸς προ-
δότης.—Οἱ φόροι.—Οἱ Ἰταλὸς τι ἐπαθεῖ.—Οἱ
φουκαρῆς ὁ «Εὐφράτης» φεύγει ἀπὸ τὸν φόβον
τῆς «Ἀμβρακίας».—Ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Μητροπο-
λίτου Νικοπόλεως.—Προτρέπει τοὺς Χριστιανοὺς
νὰ γυρίσων ἐνθ' οἱ Τούρκοι φεύγουν ; Μασαλά !

Ὁ ἀτυχὴς οὗτος λαὸς ἀπῆλθεν πλέον καὶ
δὲν δύναται ἐντέλως νὰ ζήσῃ. Καθεκάστην δέ-
ρεται καὶ ἀπογυμνοῦται ἀπὸ τοὺς λιὰπιδες, καὶ
οὐδεμίαν προστασίαν ἀπολαμβάνει, ἀπεναν-
τίας ὑβρίζεται καὶ ἀπιδιώκεται ἀπὸ τὰς ἀρ-
χάς. Οἱ λιὰπιδες αὐτοὶ ἀρπάζουσιν ἀπὸ τὰ ἐρ-
γαστήρια πράγματα, καὶ οὐδεμίαν ἀρχὴν περιο-
ρίζει αὐτούς. Ἡ ἐγγύριος ἀρχὴ διατάσσεται νὰ
συλλέξῃ τὰ διανεμηθέντα παρὰ τῆς ἰδίας ὕπλα
εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς πολίτας, καὶ μόνον συλλέγει
ἀπὸ τοὺς ἀνικάνους καὶ μὴ δυναμένους νὰ φέρωσιν
αὐτά, οἱ δὲ δυνάμενοι φέρουσιν αὐτὰ ἐλευθέρως.
Βεβήλωσι τὸν ναὸν ἁγίου Ἰωάννου εἰς Νικό-
πολιν, καὶ τὸν ἱερέα κακοποιῶσιν οἱ ρεδίφιδες,
ἡ δὲ προϊσταμένη αὐτῶν ἀρχὴ ἀπαίτει ν' ἀπο-
δείξωσι τοὺς πράξαντας τὰ τοιαῦτα διὰ νὰ
τοὺς τιμωρήσῃ. Ἐνὶ λόγῳ οἱ χριστιανοὶ εἶνε
ἔρμια τῶν τούρκων, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ ἀπεγύμνω-
σαν αὐτοὺς κινδυνεύουσιν ἀσπλοὶ ὄντες, νὰ στε-
ρηθῶσιν καὶ τῆς ὑπάρξεως.

Ἀφοῦ ἡ κυβέρνησις ἐπῆρεν ἀπὸ μόνους τοὺς
χριστιανούς τὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς αὐτὴν ζῶα,
λαβούσα ἀνάγκην καὶ ἄλλων διὰ μεταφοράς,
ἔσα ἤρην εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐξοχὰς ἄνω τῶν
ἐκτὸν ἵππων καὶ ἡμιόνων ἤρπασεν καὶ αὐτά,
οἱ δὲ χριστιανοὶ ἡμιέφθησαν διὰ προσβολῶν καὶ
ὑβρεων. Εἰς Φιλιππιάδα καθ' ἑκάστην σχεδὸν
στέλλονται ἐντεῦθεν ἄπειρα πολεμοφόδια καὶ
ἔπλα, κατ' αὐτὰς δὲ ἐφθασεν ἐνταῦθα ἕκ. Θεο-
σελονίκης ὁ Σουκρῆ πασᾶς τοῦ πυροβολικοῦ,
ἄνθρωπος γνωστὸς ἐνταῦθα καὶ ἐξ ἄλλων περι-
στάσεων διὰ τὸ πρὸς τὸ Χριστιανικὸν στοιχείον
μίσος του, καὶ τὸν ἐρωτά του εἰς τὸν βᾶκχον,
εἰς ὃν νυχθημερὸν θύει.

Ἀπὸ ὀλίγοι καὶ ἐκ διαλειμμάτων φθάνουσιν
ἐνταῦθα ρεδίφιδες γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδητοι, καὶ
μόνον φέροντες ὡς στολὴν τὰ ράκη μὲ τὰ ὅποια
ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν οἰκίων των· διακρίνονται δὲ
ὅτι εἶναι στρατιῶται ἀπὸ τοῦ ἐπ' ὧμου ὅπλου
τὸ ὁποῖον ἕκαστος φέρει καὶ ἀπὸ τὴν διπλὴν
σειρὰν περιεζωσμένων φουσέγγων. Ἀνδρες ἱκανοὶ
διὰ κακουργίας καὶ ἀρπαγὰς, ὅχι δὲ καὶ νὰ
παραταχθῶσιν εἰς πόλεμον. Ἐκ τῶν ἐν Νικοπό-
λει κατεσκηνωμένων, πολλοὶ ἀπεβίωσαν, διὰ
τὴν ἑλλειψιν περιποιήσεως καὶ φαρμάκων. Τέ-
λος ἡ κατάστασις των εἶνε ἐλεινὴ.

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἀφίχθη ἐνταῦθα ὁ ἱσραηλι-
τῆς Ἀρταῖος λιποτάκτης στρατιώτης Σολωμός

Ρεβῆς, ὅστις παρουσιασθεὶς ὡμολόγησεν εἰς τὴν
ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν, ὅτι εἶνε λιποτάκτης,
ὅτι δὲ ἐγνώριζεν περὶ τῶν ἐν Ἀρτῇ στρατιωτι-
κῶν κινήσεων ἐφάνέρωσε, δώσας σημείωσιν καὶ
τῶν ἀνδρῶν οἵτινες Πρεβεζαῖοι ὄντες κατετάχθη-
σαν εἰς τὸν ἑλλ. στρατόν. Μετὰ ταῦτα ὑπὸ
συνοδείαν ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς Ἰωάννιννα.

Αἱ πιέσεις ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως κατὰ
τῶν χριστιανῶν ἐξακολουθοῦσι πρὸς εἰσπραξιν
φόρων. Πολλοὶ δὲ ἔχοντες λαμβάνειν ἀπὸ τὸ τα-
μεῖον θέλοντες νὰ συμψηφίσωσιν αὐτὰ εἰς τὸ
χρέος των οὐδόλως ἀκούονται, ἀλλ' ὑποχρεοῦν-
ται νὰ καταβάλλωσι τὰ ὅσα οφείλουσιν τὰ δὲ
ὅσα ἔχουσι λαμβάνειν δὲν λαμβάνονται ὑπ'
ὄψιν. Πολλοὶ ἐπιμένοντες, ὅτι δὲν ἔχουσιν ἄλλα
χρήματα εἰμὴ ἐκεῖνα τὰ ὅποια τοὺς οφείλει ἡ
κυβέρνησις, φυλακίζονται, καὶ τέλος ἐκόντες ἢ
ἄκοντες ὑποχρεοῦνται διὰ νὰ ἐλευθερωθῶσι νὰ
πληρώσωσιν.

Χθὲς ἐφθασεν ἐνταῦθα ὁ ἐν Ἰωαννίνοις πρόξε-
νος τῆς Γαλλίας ὅστις πρῶτον εἶχε μεταβῆ εἰς
Ἀρτὰν καὶ Φιλιππιάδα, ὁ σκοπὸς τῆς περιο-
δείας του ταύτης ὑποτίθεται ὅτι ἀποβλέπει πολι-
τικὸν σκοπὸν, ἢ διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς δυνάμεις
τῶν δύο ὁμίρων ἐπικρατειῶν ὡς στρατιωτικὸς.

Προχθὲς εἰσῆλθεν ἐν τινὶ ἐργαστηρίῳ τῆς πό-
λεως μας ὁ διερμηνεὺς τοῦ Ἐνταῦθα Ἰταλικοῦ
προξενείου ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν ὀθωμανὸν
γιασαξῆ του διὰ νὰ ἀγοράσῃ τι· ἐκεῖ εὗρίσκετο
ὁ διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα λεγομένης γεωργικῆς
τραπέζης Ὁσμᾶν Χαλίλης, ὅστις ἀποτόμως καὶ
ἄνευ οὐδεμιᾶς αἰτίας, ἀποτανθεὶς πρὸς τὸν προ-
ξενικὸν πράκτορα κύρ Ἰωάννην Φόντα, τὸν ἐξύ-
βρισεν ἀποκολέσας τοὺς Ἰταλοὺς ἀνάνδρους μα-
καρονοφάγους, καὶ ὅτι οἱ τούρκοι θὰ τοὺς κατα-
βροχθύσωσιν ὡς μακκρόνια ἀφοῦ συμπάθουν καὶ
τρέχουν πρὸς βοήθειαν καὶ συνδράμουν τοὺς
Γιουνάνιδες. Εἰς δὲ τὸν γιασαξῆ εἶπεν, ὅτι εἶνε
ἀτιμία διὰ ἕνα τούρκον, νὰ φέρῃ εἰς τὴν κεφα-
λὴν τὸ Ἰταλικὸν σκ... (ἐννοῶν τὸ στέμμα
τῆς Ἰταλίας) καὶ μὲ τὸν σταυρὸν ἀποπάνω.
Φρονίμως δὲ ποιήσας ὁ κύρ διερμηνεὺς ἄνευ λό-
γου, ἀπεχώρησεν· δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅμως ὅτι
ἔκαμεν τὰς παραστάσεις του ὅπου δεῖ ὅπως
δοθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ἱκανοποίησις εἰς τὸ παρὰ
τοῦ Ὁσμᾶν Χαλίλη προσβληθέν ἰταλικὸν ἔθνος
καὶ τὸ στέμμα αὐτοῦ.

Τὸ ναυλοχεῖν ἐνταῦθα ὀθωμανικὸν πολεμικὸν
«Εὐφράτης» ἀνεχώρησε σήμερον διὰ Κωνσταν-
τινοῦπολιν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ ὡς μανθάνω περιμέ-
νεται ἕτερον κομίζον 12 τηλεβόλα μεγάλης
ὀλικῆς ὡς καὶ ἕτερα 12 μικροτέρας. Ἀπὸ δὲ
Ἰωάννιννα διαδίδεται ἀπὸ τοὺς ὀθωμανούς, ὅτι
ἀποστέλλονται ἐνταῦθα καὶ εἰς Φιλιππιάδα
ἕτεροι 4 χιλιάδες στρατοῦ.

Ὁ Μουτασερίφης ἐγγράψεν ἐπισήμως εἰς τὸν
Μητροπολίτην μας νὰ προτρέψῃ καὶ διαβεβαιώ-
σῃ τοὺς χριστιανούς νὰ μὴ ἀναχωρῶσιν ἐντεῦ-
θεν διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ὡς ἔχων μέριμναν αὐτὸς
περὶ τῆς ἀσφαλείας, τῆς περιουσίας, τιμῆς καὶ
ζωῆς τῶν πολιτῶν. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἐξέδωκε
τὴν ἀκόλουθον ἐγκύκλιον, ἥτις σήμερον ἀνεγνώ-
σθη εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας. Ἐχει ὡς ἐξῆς:

«Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς, τιμωτάτοι ἐπίτρο-
ποι καὶ ἀπαξάπαντες οἱ εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ
τῆς ἐνορίας ταύτης.

»Μεγάλως ἀδικεῖται, πᾶσα κοινωνία ἀν-
»θρώπων, ὅταν καὶ ὁσάκις ἀπὸ ἀδικαιολόγητον
»φόβον καταλαμβάνηται. Ἀδικεῖται διότι ἀνε-

»στάλη πᾶσα ἐργασία τῆς, ἀδικεῖται διότι ἡ
»ἀγορὰ αἵρει τὴν πίστιν τῆς· ἀδικεῖται τέλος
»πάντων, διότι καταλαμβάνεται ἀπὸ δαπάνας
»δυσαναλόγους πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς. Δὲν
»ἦτο λοιπὸν δυνατόν ν' ἀδιαφορήσῃ ἡ ἱερὰ Μη-
»τρόπολις διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην, καὶ
»προσέρχεται διὰ τῆς παρουσίας ἐγκυκλίου τῆς
»νὰ καθυσηχάσῃ πάντας, μικροὺς τε καὶ μεγά-
»λους, διαβεβαιούσα ὑμᾶς, ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος,
»οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει, ὥστε νὰ ἐγκαταλίπωσιν
»παρὰ λόγῳ πολλοὶ τὴν πατρίδα καὶ τὰς οἰκο-
»γενεῖας των, καὶ νὰ ἀπέρχωνται εἰς τὴν ξένην
»γῆν, καὶ πραγματικῶς, τίνος ἡ περιουσία μέ-
»χρι τοῦδε, ἡ τίνος ἡ τιμὴ, ἡ τίνος ἡ ἀσφα-
»λεια τῆς ζωῆς παρακινδυνεύουσι κατὰ τι,
»ὥστε νὰ ἔχῃ νὰ αἰτιολογηθῇ ἀπέναντι κινδύ-
»νου, ἡ ἀπέναντι φόβου ; πότε κάλλιον εἶδατε
»τὴν Σεβαστὴν Αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν, νὰ
»μεριμνᾷ καὶ νὰ φροντίζῃ καὶ περὶ τῆς μερικῆς
»καὶ περὶ τῆς γενικῆς ἡσυχίας τῆς πατρίδος μας
»καὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας, παρὰ κατὰ ταύτας τὰς
»ἐσχάτους ἡμέρας ; Ἐὰν δὲ ὡς πολῖται καθο-
»ρῶμεν κινήσεις στρατευμάτων, καὶ ἐκτακτὰ
»ταξείδια ἀτμοπλοίων, τί πρὸς ἡμᾶς ; εἶνε ἔρ-
»γον ὑψηλοτέρων ἰδεῶν καὶ καθηκόντων, τὰ
»ὅποια εἰσὶ παρὰ Θεοῦ ἐμπιστευμένα εἰς ἄρ-
»χοντας καὶ βασιλεῖς καὶ διὰ τὰ ὅποια οἱ ἰδιώ-
»ται οἱ ἀσπλοὶ πολῖται οὐδόλως πρέπει ν' ἀνη-
»συχῶσιν. Διατὶ τάχα ἕκαστος ἐξ ὑμῶν δὲν
»βλέπει μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν ἐκτακτὸν κίνησιν
»τῶν κυβερνητικῶν στρατευμάτων, ὅτι οὐδὲ θριξ
»τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰδιώτου καὶ τῶν πολιτῶν
»ἐπάθε ; ἀντὶ δὲ ὡς ἐκ τούτου νὰ βεβαιώμεθα
»ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι ἡ προστασία τῆς περιου-
»σίας μας, τῆς ζωῆς μας καὶ τῆς τιμῆς μας,
»εἶνε εἰς χεῖρας δεξιᾶς καὶ ἀξίας εὐγνωμοσύνης
»εἰλικρινούς καὶ ἀληθοῦς ἀπὸ ἕνα ἕκαστον
»ἐξ ὑμῶν, τούναντίον φαίνόμεθα, ὅτι κατελή-
»φθμεν, ἀπὸ ὅλων ἀνόητον, διότι εἶνε καὶ ὅλος
»ἀδικαιολόγητος φόβος. Διὰ ταῦτα παρακα-
»λοῦμεν πάντας ὑμᾶς νὰ ἡσυχῇτε, βεβαιῶντες
»ὅτι ὅπως πάντοτε, οὕτω καὶ σήμερον, καὶ εἰς
»τὸ ἐξῆς ἡ ἡσυχία μας καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς
»ζωῆς μας καὶ τῆς περιουσίας μας εἶναι μεγί-
»στη μέριμνα καὶ ἀληθὴς καὶ πραγματικὴ φρον-
»τις πατρικῆ τῆς Σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς
»Κυβερνήσεως. Διὰ τοῦτο παύσατε τοῦ νὰ ἀνα-
»χωρήτε ἐντεῦθεν, προσκαλέσατε δὲ εἰ δυνα-
»τόν καὶ τοὺς ἀναχωρήσαντας συγγενεῖς καὶ φί-
»λους σας, εἰς τὰς οἰκογενεῖας των, καὶ νὰ ἐπι-
»δοθῇ ἕκαστος εἰς τὸ εἰρηνικὸν ἔργον, εἰς τὸ
»ὅποion εἶνε τεταγμένος. Σπεύσατε δὲ πάντες
»οἱ μικροὶ τε καὶ μεγάλοι νὰ εἰδοποιήσῃτε καὶ
»τοὺς μακρὰν εὐρισκομένους, ὅτι διάγομεν ἐν
»πλήρει ἡσυχίᾳ καὶ ἐν πλήρᾳ ἀσφαλείᾳ, καὶ
»ὅτι οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει, διὰ τὰς καιρικὰς πε-
»ριστάσεις· ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον
»ἔλεος εἴη μεθ' ἡμῶν. Ἀμήν.»

Ἐν Πρεβεζῇ τῇ 15ῃ Μαρτίου 1897.

(ὑπογρ.) Ὁ Νικοπόλεως Γαβριήλ.

Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη τοῦ Μητροπολίτου μας,
εὐχόλως σχολιάζεται, ἀφοῦ ἐγένοντο καὶ καθ'
ἑκάστην γίνονται τὰ ἐναντία. Προσκαλεῖ τοὺς
Χριστιανούς νὰ μὴ φεύγωσιν εἰς γῆν ξένην καὶ
οἱ κατοικοῦντες ἐνταῦθα ὀθωμανοὶ ἀποστέλλου-
λουσι τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας των εἰς Ἀργυ-
ρόκαστρον καὶ ἄλλα μέρη τῆς Ἀλβανίας, ἐκ-
κενώσαντες δὲ τὰς ἐν τοῖς φρουρίοις οἰκίας τῶν
μετέφερον τὰ ἐπιπλά των εἰς διάφορα τοῦ ἑσώ

λαμπρός πρόεδρος της Έσθρας αξιοτίμος κ. Σ.
 Ἀντωνιάδης καὶ πάντες οἱ προέχοντες πολῖται τῆς
 κοινότητος ἡμῶν, τὸ ἄπειρον πλήθος συνήλθεν ἐν τῇ
 εὐρείᾳ τοῦ νηπιωγείου τῆς Ἀγ. Μαρίας αἰθούσῃ,
 ἣν ἀσφυκτικῶς ἐπλήρωσε. Τοῦτο δὲ διότι ἦν ἀπὸ ἡμε-
 ρῶν γνωστόν, ὅτι ὁ διαπρεπὴς ὢν ἡμετέρων Διδα-

σκαλείων καθηγητῆς τῶν θεολογικῶν κ. Ἀλ. Βορνάκης ἐμελλε νὰ διμύλῃσιν. Ὁ ἀκάματος καὶ ἐνθουσιώδης καθηγητῆς ἀνέπτυξε μετ' ἀπαραιμύλου δυνάμεως λόγου τὰς ἐνεργείας τῆς ἐκκλησίας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. Ἡ μετὰ πατριωτικῆς ἐμπνεύσεως καὶ σθένους ἀγόρευσις πάντας ἀνεξαίρετως ἐνεθυσίασε καὶ συνε-

κίνησε. Πάντες ζωηρῶς καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐχειροκρότησαν καὶ ἐπευφήμησαν τὸν εὐγλωττον ρήτορα. Ἡ ἐκ τοῦ λόγου τοῦ καλοῦ μας καθηγητοῦ ἐντύπωσις, ἦν ἀρίστη ἀνταξία πρὸς τὴν λαμπρὰν φήμην καὶ μεγάλην ὑπόληψιν, ἣν παρὰ πᾶσι τοῖς πολίταις χαίρει. Εἶνε δὲ ἄξιος παντὸς ἐπαίνου ὁ κ. Βορνάκης

διότι διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς αὐτοῦ ἐργασίας, διὰ τοῦ ζήλου τοῦ νέαν ζωὴν ἐνεφύσησεν εἰς τὰ τέκνα τῆς κινότητος μας καὶ ἀνύψωσε τὸ θεολογικὸν μᾶθημα εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῶ ὑψηλὴν θέσιν. Εὖγε εἰς τὸν λαμπρὸν καὶ ἐνθουσιώδη καὶ φίλτατον ἡμῶν διαπρεπῆ καθηγητὴν.

ΟΡΟΘΕΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου)

Ἐν δὲ τῇ Συνθήκῃ τοῦ Βερολίνου τῆς 13 Ἰουλίου 1878, συνεπέχθη τὸ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου, παρετίθετο τὸ 24ον ἄρθρον ἔχον ὡς ἀκολούθως :

«Καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ Ὑψηλὴ Πύλη καὶ ἡ Ἑλλάς δὲν ἤθελον κατορθῶσαι νὰ συνεννοηθῶσιν ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως τῶν ἐνδειχθέντων ἁρθρῶν ἐν τῷ II' πρωτοκόλλῳ τοῦ Βερολίνου » Συνεδρίου, ἡ Γερμανία, ἡ Αὐстро-Οὐγγαρία, ἡ Γαλλία, ἡ Μεγάλη Βρετανία, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ρωσία ἐπιφυλάσσονται νὰ προσφέρωσιν » τὴν μεσολαβησάντων εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη, ὅπως εὐκολύνωσι τὰς διαπραγματεύσεις ».

Συνεπέχθη τῶν ἀναφαιρέτων δικαιωμάτων τῆς, τὴν 5)17 Ἰουλίου 1878, ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος ἡτήσατο τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπων. Μολοντί δὲ τὴν 8 Αὐγούστου ὁ Σαβφὲτ-πασσᾶς ἡμφισβήτη δι' ὑπομνήματός του τὸ ὑποχρεωτικὸν τοῦ II' πρωτοκόλλου, μολταυτὰ τὴν 13)25 Δεκεμβρίου 1878 ἡ Ὑψηλὴ Πύλη διώριζε τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς.

Οἱ παρὰ τῆς Ὑψ. Πύλης διορισθέντες ἀντιπρόσωποι Ἀχμέτ Μουκτάρ πασσᾶς, Βαχὰν ἐφ' ἐνδὸς καὶ Ἀβδὲν πασσᾶς, ὅστις ἀντεκατέστη μετὰ μικρὸν διὰ τοῦ Κωνσταντίνου πασσᾶ, μετὰ τῶν παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὴν 8 Ἰανουαρίου 1879 διορισθέντων Σ. Σούτσου ὑποστρατήγου, Π. Κολοκοτρώνη ταγματάρχου καὶ Γ. Ζηνοπούλου γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, συνήρχοντο ἐν Πρεβέζῃ, ἐν ᾗ τὴν 27 Ἰανουαρίου (8 Φεβρουαρίου) τὸ πρῶτον συνεδρίαζον.

Ἐνταῦθα ἐκτενέστερον ὀφείλομεν νὰ μνημονεύσωμεν διάφορα γεγονότα οὐχ ἡκιστα σχετιζόμενα πρὸς τὰς σημερινὰς περιστάσεις. Ὁ Ἀβδὲν βέης Ντίνος (νῦν Ἀβδὲν πασσᾶς, νομάρχης τοῦ Αἰγίου πελάγους) μετεχειρίσθη ἐν Πρεβέζῃ πολλὰ μέσα ὅπως ματαιώσῃ τὰς ἐργασίας τῶν ἐπιτρόπων. Συνεπέχθη δὲ παραστάσεων τοῦ ἐν Κων)πόλει Ἑλλήνος πρεσβευτοῦ Κουντουριώτη, ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπιτρόπου ὁ Ἀβδὲν βέης ἀντικαταστάθης ὑπὸ τοῦ Ἀρμενίου Κωνσταντίνου πασσᾶ. Ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπιτρόπου, ἐνεργῶν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Φεσὴλ βέη, συνεννοήθη μετὰ τῶν Μουσταφᾶ Ἀχμέτ πασσᾶ καὶ Ἀβδὸν βέη Φράσιαρη καὶ εἰργάζετο παντὶ σθένει ὅπως ἐντελῶς ἐξουδετερώσῃ τὰς ἐργασίας τῶν ἐπιτρόπων καὶ ἐξεγείρῃ εἰς ἀντίστασιν τὸ Ἀλβανικὸν στοιχεῖον. Ὁμολογουμένως αἱ ἐνεργεῖαι αὗται τοῦ Ἀβδὲν καὶ τοῦ Φράσιαρη ὀπισθεν τῶν ὁποίων ἐκρύπτετο ἡ ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις ἐπέτυχον καὶ οὕτως ἐματαιώθη ἡ πραγματοποίησις τῶν ὁνείρων τῶν Ἑπαιρωτῶν τῶν περιλαμβανομένων μεταξὺ τῆς κοιλάδος τοῦ Καλαμά καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ὁμῶς θὰ καταδειχθῇ ὅτε Ἀβδὸν βέης Φράσιαρης καὶ ὁ Ἀβδὲν ἐγένοντο ἀνεπιγνώστως ὄργανα τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν ἐζημίωσαν τὴν πατρίδα αὐτῶν καὶ ἑαυτοὺς καὶ τοὺς συνεργάτας αὐτῶν ἐξέθησαν εἰς κινδύνους. Ἀφοῦ παρήλθεν ὁ κίνδυνος ἡ ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις ἠθέλησε νὰ καταπνίξῃ ἀμέσως τὰς Ἀλβανικὰς ὀρέξεις καὶ οἱ πρῶτοι οἵτινες ἐγένοντο θύματα τῶν μέτρων τούτων ὑπῆρξαν οἱ σημαιοφόροι τοῦ κινήματος.

Ὁ Ἀβδὸν βέης καὶ Μουσταφᾶ Ἀχμέτ πασσᾶς, συνελθόντες ἐν Ἰωαννίνοις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Κιαμὴλ ἐφέντη καὶ ἔχοντες συμπαρακαθημένους δέκα χοτζάδες, συνεσκέφθησαν περὶ τῶν πρώτων διαδημάτων εἰς τὰ ὅποια ἐμελλον νὰ προβῶσι. Κατ' αὐτοὺς, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἦτο ἄδικον νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν Βασιλέα Γεώργιον ἡ Ἡπειρος διότι ἐν αὐτῇ λαλεῖ-

ται ἡ Ἀλβανικὴ γλῶσσα ἀπὸ Πρεβέζης μέχρι Σκόδρας καὶ Πρεσπῆνης καὶ ὅτι μόλις 35 χιλ. ὠμίλουν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν! Δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἀνατρέψωμεν τὸν ἰσχυρισμὸν τούτον τῶν βέηδων πεπεισμένοι ὄντες ὅτι οὔτε αὐτοί, τοιαῦτα προτείνοντες, ἐπίστευον ἐν συνειδήσει εἰς ὅσα ἔλεγον καὶ ἔγραφον καὶ διότι βραδύτερον ὁ Ἀβδὸν βέης, ριφθεὶς εἰς τὰς φυλακὰς, μόνος ὡμολόγησεν ὅτι διέπραξεν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ μέγα κακόν! μόνον θὰ ἀναφέρωμεν κατ' ἄλληλουχίαν τὰ διάφορα γεγονότα ἅτινα ἐπέφερον τὴν ματαιώσιν τῆς ἐργασίας τῶν ἐν Πρεβέζῃ ἐπιτρόπων.

Μετὰ μικρὰν συζήτησιν τῶν ἐν Ἰωαννίνοις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Κιαμὴλ ἐφέντη συνελθόντων βέηδων καὶ χοτζάδων ἀπεφασίσθη νὰ συνταχθῇ ἀναφορά πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν ἐν Πρεβέζῃ τούρκων ἐπιτρόπων Μουκτάρ πασσᾶ διὰ τῆς ὁποίας παρεκάλουν αὐτὸν καὶ τὴν Πύ-

Κοινῇ γνώμῃ ἀπεφασίσαν νὰ μὴ ἀναμιχθῶσιν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς. Οἱ ἐξεπρονέστεροι τῶν Ἀλβανῶν βέηδων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Τανζιματίου δημοσιευθέντος κατὰ τὸ 1844 καὶ ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα ἐπακολουθησάντων πολιτικῶν γεγονότων (ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ 1854—1878) διείδον ὅτι ἡ θέσις αὐτῶν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ὀθωμανικῆς Αυτοκρατορίας ἐσκαλεύετο καὶ τὰ πρόνομια δι' ὧν περιεβέλλοντο ὁσημέραι ἀφαιρούτο. Ταῦτα ἐπισκοποῦντες, ψυχρότεροι φάνινοντο πρὸς τὰς ὑποκινήσεις τῶν Ἀβδὸν βέη καὶ λοιπῶν καὶ ἀπαθῶς ἀναμένουν τὴν ἐκβασιν τῶν διαπραγματεύσεων. Παρακατιόντες θέλομεν ἰδιαιτέρως ἐξετάσει τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς σκέψεις τῶν. Ἀλλ' ἡδὴ ἀνευρίσκομεν αὐτοὺς ὁμογνώμονας καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐν Πρεβέζῃ ἐπιτροπὴν ἐκφράζουσι πρὸς αὐτὴν διὰ τηλεγραφημάτων «τὴν χαρὰν τῶν ὅτι ἐπάτησεν εἰς τὸ Ἡπειρωτικὸν ἔδαφος καὶ λυποῦνται διότι δὲν δύνανται καὶ προσωπικῶς νὰ μεταβῶσιν εἰς προσκύνησίν τῆς καὶ ἐπιλέγουσι : «Ὅσοι τυχὸν ἤθελον ἐμφανισθῇ ἐνώπιον αὐτῆς (τῆς Ἐπιτροπῆς) ὡς » πλῆρεζοῦσι Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας χάριν » ἰδίων σκοπῶν οὐδαμῶς εἶνε ἐκλεγμένοι ἀπὸ ἡμᾶς » οὐδὲ βλέπομεν τὴν ἀνάγκην τοιούτων, διότι » ἡμεῖς οἱ τὸ μέγιστον μέρος τῆς Ἡπείρου καὶ » Ἀλβανίας ἐκπροσωποῦντες στέρνομεν τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δοβλετίου τοῦ ὁποίου εἴμεθα καὶ » διατελοῦμεν εὐπειθέστατοι θεράποντες ».

Περὶ τὸν ἀποβαίνει εἰς ἡμᾶς νὰ σχολιάσωμεν τὸ τηλεγράφημα τῶν 150 Ἀλβανῶν. Πᾶς τις κατανοεῖ τὸ αἶσθημα ὑφ' οὗ ἐνεπνέοντο προβαίνοντες εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Πρὸς δὲ ἐξ αὐτοῦ μᾶς ἀποκαλύπτονται ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ γυμνότητι αἱ ραδιουργίαι καὶ ὑποκινήσεις τῶν Ἀβδὸν καὶ Ἀβδὲν. Αὐτοὶ οἱ 150 βέηδες ἀποκρούουν πάσῃ δυνάμει τὰς ἐπιβουλὰς αὐτῶν ἐνεργείας καὶ φανερώνουσιν ὅτι αὗται δὲν ἀπέβλεπον οὔτε εἰς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος τῶν οὔτε εἰς συμφέρον τῆς Τουρκίας, ἀλλ' εἰς ἰδίους σκοποὺς. Ὁ Μουκτάρ πασσᾶς καλῶς ἠννόησε καὶ τὸ τηλεγράφημα τῶν βέηδων καὶ τὰς ἀναφάρας τῶν χοτζάδων ἀλλὰ τὸ συμφέρον τῆς Τουρκίας ἀπῆται νὰ γείνη πατριὰ καὶ οὕτω νὰ ματαιωθῇ ὁ σκοπὸς τῶν συνελθόντων ἐν Πρεβέζῃ Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων. Ἐγίνωσκε βεβαίως ὅτι ἐκ τῆς ματαιώσεως ταύτης ἡ Τουρκία δὲν εἶχε τίποτε νὰ ὠφεληθῇ, ὑπεῖκεν ὁμῶς εἰς τὴν ἀκατανίκητον ἐμφυτον πονηρίαν τῶν ἀναβόλων τῆς οὐλῆς τοῦ καὶ ἐξεύρισκε νέα τεχνάσματα ἀναβόλων μὴ θέλων νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἀποκαθῇ ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ κορμού ἡ ὀθωμανικὴ καὶ Ἡπειρωτικὴ χώρα εἰ καὶ εἶχεν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνεδρίου. Ὁ ἀσθενὴς καὶ ἐκπνέων ἐτι δὲν ἀποβάλλει τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναρρώσεως. Ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς κορμὸς τῆς Τουρκίας εἶχεν ἤδη ἀπονεκρωθῇ καὶ εἰς μάτην ὁ Μουκτάρ πασσᾶς καὶ οἱ εἰς Πρεβέζαν συνελθόντες ὑπὸ τὰς ὁδηγίας

τῶν εἰρημένων ἀρχηγῶν ἐπειρῶντο νὰ ἀναζωογονήσωσιν αὐτόν. Τὸ εὐρωπαϊκὸν συνέδριον εἶχεν ἀποφασίσαι τὸν ἀκρωτηριασμὸν καὶ ἐπιτακτικῶς ἐπέβαλεν αὐτόν. Ἡ τουρκικὴ πονηρία προσπαθεῖ νὰ ματαιώσῃ αὐτόν καί, εἰ δυνατόν, τὸν περιορίσῃ. Ὡς δ' ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη δὲν ὑπῆρξε μάταιος ἡ ἀπόπειρα, δὲν ὑπῆρξεν ἀνωφελὴς ἡ ἐπιδεικτικὴ διαδήλωσις τῶν εἰς Πρεβέζαν συναχθέντων ἐκ Παραμυθίας κλπ. λιάνηδων. Ἐκεῖνοι ὁμῶς οἵτινες μετηνόησαν διὰ τοῦτο δὲν ὑπῆρξαν πρῶτοι οἱ καταδικασθέντες εἰς τὴν δουλείαν χριστιανοὶ ἀλλ' αὐτοὶ οἱ λιάνηδες οἵτινες ἐσειον ὑπερηφάνως πρὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπιτρόπων τὴν φουστανέλλα καὶ ἐπεδείκνυν τὰ ἐσκαρυσμένα ξίφη των. Ὁ χρόνος, αὐτὸς ὁ πολυπείρος διδάσκαλος, ἔδωκεν εἰς τοὺς ὀλίγους ἐκείνους ἀλβανικοὺς ἀφορμὰς πολλὰς μέχρι σήμερον νὰ κατανοήσωσιν ὅποσον μαρὸν ὑπῆρξε καὶ ἀντιπατριωτικὸν τὸ σχέδιόν των καὶ ὅποσον ἐζημίωσαν τὴν πατρίδα των γενόμενοι ὄργανα ὀλιγῶν φιλοδόξων καὶ ἀντιπατριωτῶν ὁμοφύλων των. Ἦν νὰ μὴ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ προμνημονευθὲν μέρος τῆς Ἡπείρου. Τὴν ἀναφορὰν ταύτην τῶν δέκα χοτζάδων μετέβησαν ἵνα ἐπιδώσωσιν εἰς Πρεβέζαν οἱ ἴδιοι Ἀβδὸν βέης καὶ Ἀχμέτ πασσᾶς ἐν αὐτῇ ἔγραφον ἐν περιλήψει τὰ ἐξῆς περίπου :

«Ἐξοχώτατε Μουκτάρ πασσᾶ γαζὴ ἐφέντη. » Μαθόντες τὴν εἰς Πρεβέζαν αἰσίαν ἀφίξιν ὡμῶν, παρὰ τῶν ἰδικῶν μας Ἰακῶβ ἐφέντη καὶ » Νεκὴ βέη, χαίρομεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδιάς, ἀποστέλλομεν πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας » καὶ ἰδίους ἡμῶν ἀντιπροσώπους τὸν Μουσταφᾶ » βέην, Ἀχμέτ πασσᾶ καὶ τὸν Ἀβδὸν βέη » Φράσιαρη, ὅπως προσφέρωσιν εἰς τοὺς πόδας » σας τὰ βαθύτατα ἡμῶν ἀπάντων σεβάσματα » συνάμα δὲ καὶ διαβεβαιώσωσιν ὑμᾶς, » ὅτι οἱ ὑπογεγραμμένοι οὐδαμῶς στέρνομεν τὴν » προσάρτησιν ἡμῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἐν » τοιαύτῃ περιπτώσει θέλομεν κηρύξει τὴν ἀνε- » ξαρτησίαν ἡμῶν ἀπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης » καὶ θὰ διεξαγάγωμεν τὸν πόλεμον μόνοι κατὰ » τῆς Ἑλλάδος· σύσσωμοι δ' ἡμεῖς καὶ ἀπασα » ἡ Ἀλβανία εἴμεθα ἐτοιμοὶ νὰ ἀγωνισθῶμεν » ἡμέχρι τελευταίας στιγμῆς ».

Τοιαῦτα ἐκήρυττε τὸ ἐν Ἰωαννίνοις συνελθὸν συνέδριον τῶν δέκα χοτζάδων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἡπείρου καὶ ἀνελάμβανε χάριν εἰσοσκησυχίλων ὀθωμανῶν μόνον οἰκούντων τὰς παραχωρουμένας εἰς τὴν Ἑλλάδα Ἡπειρωτικὰς ἐπαρχίας νὰ ὑπαγάγῃ αἰωνίως ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν συμπαγῇ ἑλληνικὸν πληθυσμὸν ἀνερχόμενον εἰς 160 χιλ. περίπου. Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν ἐν Ἰωαννίνοις χοτζάδων ἦτο ἐντελῶς μονομερὲς καὶ οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπὶ ῥοὴν ἐὰν δὲν εὐρίσκατο εἰς χεῖρας τῶν ἐπιδεικνύων καὶ διπλωματικῶτάτων Ἀβδὸν καὶ Ἀβδὲν καὶ ἐὰν δὲν ὑπεκινεῖτο ἐξεπότηδες ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ὅτι δὲ οἱ ὀλίγοι οὗτοι δὲν ἀντεπρόσωπευον τὴν γνώμην καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν πολλῶν Ἀλβανῶν προκρίτων πασιδῆλον καθίσταται ἐκ τῶν γεγονότων ἅτινα ἐπηκολούθησαν. Μόλις ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ὀλίγοι χοτζάδες συνελθόντες συνέταξαν κρυφίως καὶ χωρὶς οὐδὲ νὰ λάβῃ γνώσιν τὴν προεξηρημένην ἀναφορὰν καὶ ἀπέστειλαν ἐπιτρόπους εἰς Πρεβέζαν, συνήλθεν ἐπιτροπὴ ἐξ ἑκατὸν πενήτηκοντα Ἀλβανῶν καὶ Τούρκων τῶν τὰ μάλιστα ἰσχυρόντων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Μουσλῆμ ἀγά Βησσάρη, Ὁσμᾶν Ἀγά Ταῖρη, Μουσταφᾶ ἐφέντη Παπατάνη, Ρουστὴμ ἀγά Τσελεπίτσαρη, Ζιλάλβη Διβρίτση καὶ τοῦ Σέχη Κασὴ ἐφέντη καὶ ἄλλων καὶ συνεσκέφθησαν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν 10 χοτζάδων καὶ τῆς πορείας τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ ἀκολουθήσωσιν ἀπέναντι τῆς νέας καταστάσεως, ἥτις ἐδημιουργεῖτο διὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Βερολίνου συνεδρίου.

(ἀκολουθεῖ)